

Kronika

- ✦ W Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich we Wrocławiu otwarto wystawę składającą się z opisu życia i twórczości Marii Konopnickiej oraz prezentacji kilkunastu pierwszodruków. Ekspozycję poświęconą pisarce przygotowano z okazji 180. rocznicy jej urodzin.
- ✦ W Kordegardzie – galerii Narodowego Centrum Kultury została otwarta ekspozycja *Wenus. Schulz/Cranach* prezentująca dzieła plastyczne Lucasa Cranacha Starszego i Brunona Schulza. Na ekspozycji znalazły się prace Brunona Schulza ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie oraz warszawskiego Muzeum Literatury oraz trzy odbitki drzeworytnicze Lucasa Cranacha Starszego.
- ✦ Prof. Andrzej Stanisław Kowalczyk został wyróżniony Nagrodą Wielkiego Redaktora podczas Festiwalu Stolica Języka Polskiego w Szczecinie. Prof. Kowalczyk otrzymał nagrodę za wieloletnią pracę nad edycją dzieł Jerzego Stempowskiego, Stanisława Vincenza i pisarzy z kręgu paryskiej „Kultury”. Festiwal Stolica Języka Polskiego odbył się w tym roku po raz ósmy.
- ✦ Jury Konkursu im. Arkadego Fiedlera przyznało Nagrodę Bursztynowego Motyla Dionisiosowi Sturisowi za książkę *Zachód słońca na Santorini. Ciemniejszą stronę Grecji* (Wydaw. Poznańskie).
- ✦ Opublikowano raport z przeprowadzonej ewaluacji efektów Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa. Wśród najważniejszych efektów programu należy wymienić uaktualnienie księgozbiorów bibliotek, a tym samym zwiększenie poziomu ich atrakcyjności dla czytelników.
- ✦ Ukraiński poeta i pisarz Serhij Żadan został jednym z laureatów Nagrody Forum Współpracy i Dialogu Polska–Litwa.
- ✦ W ramach Europejskiej Nocy Literatury odbywającej się we Wrocławiu pod hasłem „Temat rzeka” uznani aktorzy odczytali fragmenty książek, m.in. *Błogostawieństwo ziemi* Knuta Hamsuna, *Kobold* Radki Dene-markovej, *Kroniki beskidzkie i światowe* Andrzeja Stasiuka, opowiadania *Radość w próżni* Kornela Filipowicza.
- ✦ Ministerstwo Oświaty Ukrainy poinformowało, że w szkołach średnich z programu literatury obcej usunęło utwory pisarzy rosyjskich z wyjątkiem twórców związanych z Ukrainą. Wśród proponowanych uczniom utworów znajdzie się za to między innymi *Niepewność* Adama Mickiewicza.
- ✦ 12 sierpnia brytyjski pisarz Salman Rushdie, został zaatakowany nożem i kilkakrotnie dźgnięty w szyję przed wykładem, który miał wygłosić w stanie Nowy Jork. Hadi Matar, który zaatakował pisarza, został zatrzymany zaraz po ataku.
- ✦ Poeta i tłumacz Bohdan Zadura znalazł się na krótkiej liście Nagrody Translatorskiej Drahomanowa, przyznawanej corocznie przez Instytut Ukraiński, ukraiński Pen Club oraz Ukraiński Instytut Książki za najlepsze tłumaczenia literatury ukraińskiej. Na nominację złożyły się przekłady trzech książek: *Nikt nie tańczył jak mój dziadek* Kateryny Babkiny (Warsztaty Kultury w Lublinie), *Kalendarz wieczności* Wasyla Machny (PIW) oraz powieści *Lutecja* Jurija Wynnyczuka („Warstwy”).
- ✦ W ramach Roku Romantyzmu Polskiego w litewskim parlamencie odczytano ballady Adama Mickiewicza. Utwory *Romantyczność*, *Świtez i Trzech Budrysów* po litewsku i polsku czytali posłowie oraz przedstawiciele społeczności polskiej i litewskiej.
- ✦ Prezydent Andrzej Duda Lekturą Narodowego czytania 2023 roku ogłosił *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej – w 160. rocznicę powstania styczniowego.
- ✦ Jedenasta edycja festiwalu Literacki Sopot poświęcona była Irlandii. Wśród zaproszonych gości znaleźli się pisarze irlandzcy: Collum McCann, Lucy Caldwell i Sebastian Barry, a także Amerykanka Elizabeth Strout.
- ✦ Werdykt ogłosiła Kapituła 17. edycji Nagrody Literackiej Gdynia. W kategorii esej zwyciężyła Agnieszka Gajewska i jej książka *Stanisław Lem. Wypędzony z wysokiego zamku* (Wydaw. Literackie), w kategorii poezja Justyna Kulikowska za tom poetycki *gift. z Podlasia* (Wydaw. Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury),
- w kategorii proza Krzysztof Bartnicki za *Myśliwice, Myśliwice* (Instytut Mikołowski), a w kategorii przekład Maciej Świerkocki za nowe polskie tłumaczenie *Ullisesa* Jamesa Joyce’a („Officyna”).
- ✦ Książki *Jakubowe* Olgi Tokarczuk w przekładzie Katji Wolters na język gruziński uzyskały nominację do nagrody Saba Literary Award. To trzeci (po *Czującym narratorze* oraz *Grze na wielu bębenkach*) przekład książek Tokarczuk, dokonany przez tłumaczkę.
- ✦ Nagrodę Fundacji im. Kościelskich 2022 otrzymał Bartosz Sadulski za *Rzeszot* („Książkowe Klimaty”) – „brawurowo napisaną powieść o dziewiętnastym wieku. (...) Sadulski rozprawia się ze swadą zarówno z romantycznymi mitami, jak i ze stereotypami patrzenia na historię, daje popis erudycji, a zarazem bawi się wraz z czytelnikiem słowami, obrazami, porywającymi scenami”.
- ☞ 4 sierpnia w Paryżu zmarł Wojciech Sikora (ur. 1956), publicysta, redaktor, działacz opozycji demokratycznej w PRL, wieloletni prezes Stowarzyszenia Instytut Literacki Kultura w Maisons-Laffitte.
- ☞ 8 sierpnia zmarła Zofia Posmysz-Piasecka (ur. 1923), pisarka i scenarzystka, była więźniarka obozów Auschwitz, Ravensbrück i Neustadt-Glewe, dama Orderu Orła Białego. Autorka *Pasażerki* i scenarzystka popularnego słuchowiska radiowego *W Jezioranach*.
- ☞ 13 sierpnia zmarła prof. dr hab. Alina Kowalczykówna (ur. 1936), wybitna literaturoznawczyni oraz ekspertka od polskiego i europejskiego romantyzmu. Była także wieloletnią współpracowniczką czasopisma „Pamiętnik Literacki”, w którym w latach 1967–1983 publikowała prace historycznoliterackie.
- ☞ 23 sierpnia zmarła Irena Morawska (ur. 1954) – dziennikarka, reporterka, autorka scenariuszy filmowych. Od 2000 roku wraz z mężem Jerzym Morawskim tworzyła filmy i seriale dokumentalne. Najpopularniejsze z nich to m.in. *Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym*, *Czekając na sobotę*, *Serce z węgla* i *Czas wojowników*. ☉